

עין משפט
נר מצוה

עב א מ"י פ"ח מהל' שבת
הלכה א:
עב ב מ"י פ"ו מהל' בנדרים
הלכה עו וכלשה יח
טושי"ע ויד' סימן שצד סעף
א ג:
א ג ד מ"י פ"ח מהל' שבת
הלכה ב:

מוסף רש"י

[illegible]

לעיל 10.1.
הדרן עלך בלל גרול

רַב נָסִים גִּאּוֹן

דָּרָךְ שְׂמִינִי הַמִּצְוָה
 וְאָמַר בְּרַחֵם בְּנֵי
 יִרְבֵּה בֶן אֲבוֹתָ כֹּס
 שֶׁל בְּרִיךְ צִיָּה
 שֶׁל חֻבֵּב רִבְעֵית דָּקָה
 שִׁיבּוֹנֵט וְיִצְחָק
 רִבְעֵית מִשְׁמַחַת מִדְּרוֹרָה
 בְּמִקְרַם עֵרֶב סָפְסִים וְזוֹ
 עֵת אֲבוֹר בְּרַחֵם הָרֹדֵף הָלֹל
 שְׂמִינִי בְּמִטּוֹת הָלֹל
 צִיָּה שֶׁהָיָה בָּהֶן
 שְׂמִינִי כֹס יִפְהִי, וְחֻבֵּב
 לְשִׁמּוֹת כְּמִינֵיהֶן דָּקָה
 כֶּה דִּלּוֹת הָלֹל וְזוֹ
 שֶׁהָיָה בָּהֶן בְּרִיבֵית
 פִּרְקוֹקֵם מֵאֵל מִיֵּתֵת כֹּס
 יִפְהִי רֵאשִׁי שְׂמִינִי כֹה
 שְׂמִינִי, אֲבוֹר וְזוֹ עֵת
 שֶׁל אֲבוֹר בְּרַחֵם צִיָּה קִטְסָה
 דְּמוֹרָס רְחוּת כְּסִרָה
 אֵל הַחֹת כֹּס מִדְּקָסָה
 בְּרַחֵם רִבְעֵית שֶׁל
 סָפְסִים, וְיִצְחָק אֵל לֵמֵד
 כֹּס שֶׁל בְּרִיבֵית
 כְּסִרָה וְזוֹ עֵת בְּמִקְרַם ג'
 מִיֵּתֵת אֲבוֹרִי וְזוֹ עֵת אֲבוֹר
 יִפְהִי אֲלוֹעֵשׁ שְׂמִינִי רִבְעֵית
 נִקֵּט בְּרַחֵם בֶּן צִיָּה, וְזוֹ
 סוּמָקָה וְזוֹ חֻזְרוֹהֶה, וְזוֹ
 סוּמָקָה נִזְרִי עֲרִישָׁה
 מִסִּים שְׁהִרְרִי לְשִׁיבּוֹנֵט
 מִסִּים מִסִּים, וְזוֹ עֵת רִבְעֵית

יין לנזיר, עושה פסח, דאמיר
אל יורה, במקדש, שהשוחה
באהל שנאמר ויקרא כאו ועל
רביעית שמן לחלה, נזיר, רבי
טמאין קוסלץ

ער:

חמשת רבעים קמח ועוד גרסי' כדפרי' בפ"ק (דף טו.) :
הדרן עלך כלל גדול

המוציא יין. חלב כד' גמיעה. הקשה ר

המוציא יין, חלב כדי נמיעה. הקשה רבינו אפרים דתנא בשילהי והמנע (לקמן) (ה). המולב והמנעגן כנגדוהו ואין חילוק בין מוציא לחלב דלא לקמן בפירקין א' אמר' דהמנעגד עור שיעורו כמוציא עור ותיקן ר"י דתסם חלב לגמליה דנפסי מנגדוהו והסם מייירי חולב לגביה דלחשבויה אכסטיגין וכן מוכח דכדי גמליה נפסי מנגדוהו דנפ' בתרא דיומא (פ). גבי שותה ביה"כ איכא דמחייב כדביעית ואיכא למ"ד כדדי גמליה ובעיוריו (ק). דק (פג). כדדי דשט סעודות י"ט וצדק ופסח חלון (פס) שם ש"ס י"ט ברובות כשפי סעודות ואי כדי גמליה פחות מנגדוהו א"כ הו"ו יומר מדלי תליקס וזו מה ומיהו (ה) כנגדוהו דהמנעג (לקמן ה). איירי כיצט אפסר

הדרן עלך כלל גדול

ה'המוציא ייין כדי מוציג הכוס חלב כדי
 ג'גמיעה רבש כדי ליתן על
 הכתית *שמן כדי לסוך אבר קטן מים כדי
 לשוף בהם את הקילור ו'ושאר כל המשקין
 רביעית וכל השופכין רביעית ר"ש אומר
 כולן רביעית ולא ט'אמרו י"כל השיעורין הללו
 אלא למצניעיהן: גמ' תנא "כדי מוציג כוס
 יפה ומאי כוס יפה כוס של ברכה יאמר רב
 נחמן אמר רבה בר אבון כוס של ברכה
 צריך שיהא בו רובע רביעית כדי שימוגנו
 ויעמוד על רביעית אמר רבא אף אנן נמי
 תנינא

מחמת שרוא לגבל בזה את העיט כמו העיט עצמו שהוא מגובל
בכר אבל הכא כשחובל בלואי' מן הדד בכדי גמיה יש לו להיות
חשוי כמו במקום אחר: **כדי** גמיעה. פי' הר"ר פור"ם מלא
לוגמא ולא משמע ק' במסכת יומא צפרק בחרא (דף פ.):

צָרִיד שִׁהָא בּו רֹבַע רַבִּיעִית. רַבִּיעִית דִּהְכָא הִינּו רַבִּיעִית

הגור כדפי' הקונו' ועוד ים נלקדק דהיוו זרעוים דפרק
ג' רבינו (טו. נח.) הם רביעית הלוג מדפרקו ויהו ליכא והאיכא
רביעית טעולין לדיס ומבסכת ידיס (פס' ט"ז) משמע כהדיס דכא
רביעית הלוג ועוד דבערבי פסחים (פסחים ט"ז) משמע דכא
רביעית של מורה וממוק חשבון דמקוה משמע דהיינו רביעית
הלוג והא דקדמא הם קויםא דמוריסא הוה גליפירו והוה כמין
לוגא דמקדשא וזה משמע רביעית של פסח לאו כטלה משערין
דהיינו כל הלוג אלא כלומר ברובו כל אלוהם משערין רביעית
טעון מוצגה וכן כפ' שלשה שאלכו (נדרים נ"ג) ארי' בר היננא מוד
מיס ומימה דבסוף פר' שלשה שאלכו (סע ד' ט"ז) אמרו עשרה דבכ
ומימה הם פירש כוונתם דלא שיהא חי כשחמרקין עליו אלא
זכרה ור"ת פתש דמי דקדמא היינו מוג ולא מוג דמקרי חי עד
לא ומוקי לה הם כמניו ולא מוג ובצרכת הארץ מוסקי מיס עד
הארץ ולא כמו שפירש שם כוונתם שמוסיף יין בצרכת הארץ ובכני
אוחות דברים דחשיב האם הו כלה כנס ולא יין וכי"ג בפרק
ממת חשיב בריה דלמא כנסף פ' גיד הנשה (חולין ט"ז ע"ב) ור"י
אם טעם מלא לוגמא ולא מופל לוגמא ויהי מרביעית דמוריסא
אלא כדי שיעליו לנא אחד ויראה כמלא לוגמא דמספ

אף אנו נמי תגינא. דכוס של ברכה טעון רביעית דמסתמא יין

[illegible]

כי יהודה אמר שמואל ד' כסות הללו צריך שיהא בהן כדי רביעית. שהיה השותה רביעית יין וכן נזכר למקדש שו"ת. ומה דאמר ר' עקיבא רבינו יוחנן כי הוראשם שבת שמים שיהא רביעית וכן נזכר לראי. ומה דאמר ר' יוחנן ויהיה חוראשם (לח"ה יין) רביעית (שנעלה) (שנעלה) (שנעלה) שבת שמים. ומה דאמר ר' חנינא רבינו יוחנן כי הוראשם שבת שמים שיהא רביעית וכן נזכר למקדש שו"ת. ומה דאמר ר' עקיבא רבינו יוחנן כי הוראשם שבת שמים שיהא רביעית וכן נזכר למקדש שו"ת.

כלל גדול פרק שביעי שבת

ההכא נמי חזי' ביחד: לרומא. מי שיש לו למכור נוצר מכון ויזון
לפני חלונו להראות שיש לו למכור מכון ויזוןא ליה שיהו מחזקין
יחד דלידי דזוטרי כל חד וחד היות מפזרשו: **מתני'** אוכלים כו'.
למאכל אדם: **ומטריפין**. כל אוכלי אדם זה עם זה: **חזן מקליפין**.

שֶׁאֵין לוֹכֵל וְאֵין מַשְׁלִימִין הַשְּׁעוּרִים וְעוֹקְעִין. וְזֶה הִכָּר דְּהוּא עַץ גְּעֻלָּמִל: וּסוֹכֵן. קְלִיפֵי חוּץ הַטְּשֵׁרֶת מַחֲמֵת מִכֶּסֶׁת: וְמוֹרֶסֶן. הַשְּׁמַלֵּךְ בְּנִפְּסָה: יְהוּדָה אֹמֵר. כֹּל הַקְּלִיפִין אֵין מִטְּשֵׁרִין דְּהֶאֱמֵרִין חוּץ מִקְלִיפֵי עֵדֵשׁ: שְׁמַחֲשֵׁנוֹת עֵמָּה. לְחֻפּוֹי קְלִיפֵי חֵינּוֹת שֶׁהֵן גְּדֻלּוֹת בְּתוֹמֵת הַטְּשֵׁרֶת: גִּזְרִין. בְּלוֹסָה. מַעֲרֹשֶׁת בְּסוּבֹתָהּ וּבְמִרְסָּהּ הַלֵּךְ לִמֶּס הָאֲרֶץ. קִרְיִין בִּיה וּמִיּוֹ לַעֲנִין שֶׁמֶת מִדֵּי דְחֻשִׁיב בְּעִינִין וּשְׁמַחֲמִיּוֹ דְּהֵי לֹא לוֹכֵל וְנִיּוֹ: פּוֹלִין חֲדָשׁ. קְלִיפֵיטֵן מִטְּשֵׁרִין: כּוֹזְבִינִין. לִפִּי שֶׁהֵן שְׁמוֹרוֹת:

הדרך עלך בלל גדול

המוציא יין: חי: כרי מוינא
הכוס: כשעור שמונח
יין חי לתוך כוס להוסף עליו מים
להכלתו ולמנוח אותו כהן וצמחא
מפרש בזהו כוס משער: כפית.
שבגני הקוסים והגמלים מחמת
השמות רד"ש בלע"ז והכי אר"י
במהפסק דבבא מזיעא (דף נח.) דבש
והדבש למאי חי לכוותא דגמלי. אבל
רבותי פירשו כחית מכה שעל גב
העשוער (הרש"י לעוף). לשפסל המזמורת
בהן: קילור. שמונח על העין
לרד"א בלע"ז: כרביסית. ביה
ומחמה רביעית הלוג: שופכיס. מים
מחמה (בגמרא) פסחים. למאי

חזו: כולן כרבישׂים. אף היין וההלל והדבש: ולא נאמר. שיעורו
שבמשנה אלא למנעייהו לבד וחזר המנעי והוציאו חייב אבל שאר כל
האדם שהוציאו אינו חייב. ובקרא ליה לר"ש דמנעי עצמו בעי שיעורא
והוצא ובגזיר מהא שיעורא לא מחייב כדאמרין צפקרין דלעיל (דף
ע"ה): לית ליה לר"ש כל שאין כשר להנעי ואין מנעימין מחזו
שיעורא ערו מנעי: **גמ' סנה**. וסופספתא המוציא אין מי כדאי
כוס יפה פירוש לכוס דמנעי: **כוס של ברכה**. ברכת המזון שהצריכו
החכמים ליפסוהו כדאמרין בצרכות (דף נ"א). שיעור ועיטוף הדעה
ושטיפה ערו ומלא: **אמר רב נחמן** גרסי. ולא גרסי' לחמר: **שיעור**
כוס של ברכה לרין שיהא בו. יין חי רובע של דביעי' הלוג: **כדי**
שימוגנו. במים שלשה חלקים מים ואחד יין: ויעמוד על רביעי'. הלוג:
מינא

ל פסח: כדי שימוגנו ויעמוד על רביעית. משמע דכוס של צרכה

חכמים לר"א ביום של ברכה שאין מצרין על עד שיזן לחור
 ונאמרו ביום של ברכה הדחה ושטיפה וזמל אלהא ין בעין
 וזמל ין ביום שמצרין שלא לזפוקי שלא יימוגו ויזנו ביום של
 המ' ב' פ' קורר (ומדריג ו.) עד שיכלל מרעמר בצר וישנה יין
 א מוג כראי כדאמר ב' שלשה שאלו (בכרס ו.) שמוסיף בצרכת
 ברבואה מפרשים דמי קאי אכוס שצריך שיהא שלם ואחי דפרי דכל
 דא דמכוס (דף עו:) ר' יסא נ' מנליס ואחד ין דהיינו שלם דאחי
 ור' ע' רביעית. וא"ר לזמרינן בערבי פסחים (דף ק.) המדקש
 ב' בחרה דיומא (דף פ.) י' לומר דמלא לוגמא דהתם לאו דוקא
 ב' צימא להאכיל דהתם ועוד י' לומר דדוקא מחדש:
 וזרו לכשימוגו ויזנו עדות כמו שר' רביעית מסיק דקתי קיפא
 לכשימוגו בעין שיהא רביעית כמו בחטאה אכל אה דבעין יין רובע
 תלת והא דלא נקט במתני' כדי מוזהר רביעית מילתא אגב אורחיה
 ל ברכה חזקי ומוציא בפחות מרביעית לפי שיכול להוסיף עליו מים
 דמסיק ודקאמרת מים בחד ומאכסרין לגבי שנה מדי דחשוי בעין:
 דלמר

בהן כדי מיצית כוס יסא, ומתובנית ד' כוסות הללו צריך שיהא בהן כדי רביעית, ומסריקין והוא דקמאר צריך שיהא בארבעתן רביעית, כלל אחת רובע רביעית, בארבעתן האם אבוא כוס של כרסה צריך שיהא בו רובע רביעית כדי שימזוגו ויעמוד על רביעית, ואם

מסורת הש"ס

(א) חלה פיר מ"ו ע"ש פסח
מח: עדות פ"א מ"ב
(ב) פסחין כ"ג: (ג) (ד)
פסחין ע"ד ג"ד גמליה
(ד) (מ"ד ל"א) (ה) כ"ג: א"ת
אחרי, (ז) (ל"ג)
(ו) פסחין כ"ג: (ח) (כ"ד)
כ"ג: (ט) (ל"ג ע"א) (י) (כ"ג)
פ"א ד"ל"א (כ"ג) ע"א
(י"א) (י"ב) (י"ג) (י"ד)
החלל, (י"ה) (י"ז) (י"ח)
כ"ד: (י"ז) (י"ח)

הגהות הב"ח

(ב) תוס' ד"ה המוליד וכו'
ומיהו אי כגרוגרות
דהמליש:

גליון הש"ס

כתנאי שכן בדי לבוך. פ"י
פ"ב מ"ב דכלים ב"ש ש"ס:

לעזי רש"י

רד"ש [ידידי שידור"א].
שפשוף, פצע.
לודי"א [לודי"א]. רטיה
לעין.

רבינו חננאל

וצריך רבא לר' יוסי
 וכו' הניגא ואמר הכי
 נמי תרנגוין לרומא, הכי
 שהבדן והשק אף על פי
 שאין בהם כשעורו ולא
 כהן כשעורו, כיון שאלו
 מחבירין יש בעצתם
 כשעורו השקן שהוה חזק
 ואיפשר להניח את זה
 ולישב עליהן דארזין
 ליטאם מרשב, כן כהן
 והעצה איפשר להוציא
 מהו כמעט ומהו כמעט
 מראוחין דגמא לקטע
 לזרם שאלו אני מוכר.
 ולבשין חשוכין כחבורין,
 וישן שצדך להוציאם כחבורין
 הוה, שמוכן כן מצטרפין
 שכל שבתא. אבל ואלו
 שקרן וכו' כולו כגזרות

אבל בלימודיהם ועובדותיהם

[illegible]

המוציא יין כדי מויגת
הכוס. תנא כדי מויגת כוס
יפה, ומאי כוס יפה כוס
של ברכה. והתם אמרינן
אמר רב יהודה אמר שמואל
כוסות הללו צריד שיהא

ייתכן שיש כאן קשר בין שני המושגים, שכן המושג "רבה" (רבה) אף אכן נמנה